

INTERJÚ NAGY FERENCCEL

I. A foglalkozás rövid összefoglalása

A foglalkozás célja, hogy kitérjen az 1956-os forradalom akkori és későbbi megítélésére! A tanulók megpróbálják megérteni azt, hogy milyen összetevői voltak annak, hogy valaki támogatta az éppen aktuális hatalmat, vagy éppenséggel szembehelyezkedett vele. A foglalkozás során a tanulók képet kaphatnak az akkori fegyveres erők (katonák) dilemmájáról is.

A foglalkozást elsősorban **történelemórán** ajánljuk **12. évfolyamon**.

Nevelési célok:

A tanuló felismeri, hogy amikor egy esemény bekövetkeztének az okait kutatjuk, nemcsak azt a kérdést kell feltenni magunknak, hogy miért következett be az esemény, hanem azt is, hogy miért nem valami más történt helyette. Átlátja, hogy nehéz történelmi helyzetben az emberek nézeteit, döntéseit és cselekedeteit élethelyzetük miként befolyásolja. Megismeri és elítéli a totális kommunista diktatúra emberiség elleni bűneit. Átérti a forradalom és szabadságharc hőseinek és áldozatainak a sorsát, szolidáris velük. Belátja, hogy a szovjet megszállás és a kommunista diktatúra a lakosságot szabadságjogaiban korlátozta.

Felismeri, hogy az 1956-os forradalom és szabadságharc jelenlegi demokratikus rendünk egyik talpköve. Képes felhasználni különböző visszaemlékezők adatközléseit, kiszűrve azok szubjektív elemeit, objektív történelmi kép kialakítása céljából az adott korról. Ismeretszerzés személyes beszélgetésekből és megfigyeléséből. (Pl. az 1956-os események résztvevőinek visszaemlékezéseiből.)

Kerettantervi fogalmak, nevek, topográfiai és kronológiai adatok:

Magyar Dolgozók Pártja (MDP), ÁVH, ügynök, egypártrendszer, pártállam, reakció, intervenció.

Személyek: Nagy Imre, Maléter Pál, Kádár János.

Topográfia: az 1956-os forradalom főbb fővárosi helyszínei.

Kronológia: 1956. október 23. (a forradalom kirobbanása), 1956. október 28. (a forradalom győzelme), 1956. november 4. (szovjet támadás indul Magyarország ellen).

(TÖRTÉNELEM, TÁRSADALMI ÉS ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára)

Az óraelem felhasználásának vázlatos összefoglalása:

- Órát megelőző szorgalmi házi feladat (kiselőadás adott szöveg alapján)
- A videó megtekintése és az ahhoz kapcsolódó kérdések, feladatok; a források feldolgozása és összevetése az elmondottakkal.
- Házi feladat (opcionális)

A tananyagegységet **szóbeli értékelés** zárhatja. A kérdéssorra, valamint a házi feladatra együttesen **érdemjegy adható**.

56 interjú '56-ról – Módszertani segédanyag az „1956: a magyar forradalom a legújabb történelmi kutatások tükrében” című akkreditált pedagógus-továbbképzéshez

II. A foglalkozás előkészítése

Házi feladat az órát megelőzően: Az egyik diák készítsen kiselőadást a forradalomban résztvevők társadalmi hovatartozásáról! Nézzen utána, kik vettek részt az 1956. október 23-ai délutáni tüntetésen! Állításait képekkel és videókkal is alátámaszthatja. Ajánlott mű: Kahler Frigyes–M. Kiss Sándor: *Kinek a forradalma?*

III. A foglalkozás

Nézzük meg közösen a Nagy Ferencel készült interjút! Válaszoljanak az interjú közben az alábbi kérdésekre, a válaszokat írják a füzetükbe!

1. Az interjúalany említi, hogy az 5-ös főút mentén volt egy laktanyában akkoriban, Budapesttől hatvan kilométerre. Melyik laktanya lehetett ez? **(Táborfalva)**
2. Az 1956-os forradalmi eseményekről azt mondja Nagy Ferenc, hogy „nem vett benne részt”. Honnét értesült akkor arról, mi történt a fővárosban? **(Hallgatta a rádiót.)**
3. A tüntetés mellett még milyen eseményt emel ki az interjúalany a forradalomról? **(Kiszabadították a politikai foglyokat, ávósokat akasztottak fel vagy lőttek le.)**
4. A forradalom kirobbanásakor mi történt a laktanyájukkal? **(A szovjetek megszállták, és felajánlották, hogy aki akar, hazamehet. Aki viszont maradt, annak alá kellett írnia.)**
5. Miért szimpatizált Nagy Ferenc a kommunizmussal mint eszmével és mint gyakorlattal? **(Megvalósították a földosztást, elvették a „báró földjét”.)**

Beszélgük meg közösen a válaszokat! Az első kérdésnél akár megkereshetjük térképen az 5-ös főutat, megnézhetjük, milyen települések sorakoznak. Az elhagyatott **szovjet laktanyákról** az alábbi oldalon olvashatunk: <http://szellemvarosok.blog.hu/tags/laktanya>.

(Ha van rá időnk és lehetőségünk, kiadhatjuk a tanulóknak, hogy egy-egy cikket böngészve az oldalon keressenek minél több érdekességet a szovjet laktanyákról, az onnan előkerült „relikviákról”! Közös megbeszéléssel vagy tablóval összegezhetjük a megszerzett ismereteket. Különösen hatásos lehet, ha az iskola vagy a lakóhely közelében van elhagyatott katonai laktanya.)

Táborfalva, 1990. január 21. Búcsúzó orosz katonák – Kép forrása: <http://hir24.hu>)

©Jelen szakmai anyag az „1956 – a magyar forradalom a legújabb történelmi kutatások tükrében” című akkreditált pedagógus-továbbképzés (alapítási engedély száma: 27282/1/2016) keretében jött létre, amelyet a Prekog Alfa Szolgáltató és Tanácsadó Kft. a Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány megbízásából szervezett. Az anyag minden üzleti célú felhasználása csak a nevezett szervezetek hozzájárulásával lehetséges.

56 interjú '56-ról – Módszertani segédanyag az „1956: a magyar forradalom a legújabb történeti kutatások tükrében” című akkreditált pedagógus-továbbképzéshez

Rendezzünk vitát! Képzeliük el, hogy a teremben ülő diákok mindegyike **magyar katona a forradalom kirobbanásának napján**, s egy szovjet laktanyában van elszállásolva. Gyűjtsük össze azokat az érveket, melyek a távozás illetve maradás mellett szólnak!

Beszélgük meg, milyen dilemmát jelentett ez akkoriban? Végül melyik érv(ek) lehetett (lehettek) a legerősebb(ek) az akkori katonák számára?

„A munkások a gyárból nem mentek tüntetni.” – Mondja az interjúalany. Hallgassuk meg a kiselőadást a forradalom résztvevőiről!

Kik vettek részt a tüntetésen az egyetemisták mellett a képek és a korabeli felvételek alapján?

Hallgassunk bele a Boross Gézával készült interjúba! (Szintén megtalálható a médiatárban.) Az egész videó érdekes, de 1:10-től 4:55-ig különösen relevánsak az elmondottak.

Beszélgük meg közösen, milyen állásponton van 1956-tal kapcsolatban az interjúalany! Próbáljuk meg kitalálni, milyen összetevői lehettek annak, hogy ilyen véleményt alakított ki!

(A népitéletekről néhány forrás: <http://archivkiallitasok.archivportal.hu/56/nepitelet.html>)

IV. Házi feladat

Készítsenek a diákok 8-10 diából álló prezentációt, melyben bemutatják a háború utáni földosztást!

Gyűjtsenek minél több korabeli képet, plakátot, egyéb forrást! Próbálják meg a diában adatokon keresztül bemutatni, milyen eredménnyel járt a földosztás! Mennyiben járulhatott hozzá a kommunista párt népszerűségéhez a helyhatósági és országgyűlési választásokon?

(Kép forrása: <http://mek.oszk.hu>)

©Jelen szakmai anyag az „1956 – a magyar forradalom a legújabb történeti kutatások tükrében” című akkreditált pedagógus-továbbképzés (alapítási engedély száma: 27282/1/2016) keretében jött létre, amelyet a Prekog Alfa Szolgáltató és Tanácsadó Kft. a Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány megbízásából szervezett. Az anyag minden üzleti célú felhasználása csak a nevezett szervezetek hozzájárulásával lehetséges.